

Intézményakkreditációs eljárás

Óbudai Egyetem

Látogató bizottsági jelentés

2018/11/III/1. sz. MAB határozat melléklete

2018. december 14.

Tartalom	
Akkreditációs javaslat	3
II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása	3
III. A felsőoktatási intézmény általános helyzete, szervezeti felépítése, vezetése	3
IV. Minőségértékelés	4
IV.1. PDCA elv érvényesülése	5
IV.2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége	6
IV. 3. Jó gyakorlatok elterjesztése	6
IV.4. Adatokra alapozott fejlesztések	7
IV.5. Az ESG kritériumok szerint értékelés	7
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	7
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés	7
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	9
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	10
ESG 1.5 Oktatók	10
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	11
ESG 1.7 Információkezelés.....	13
ESG 1.8 Nyilvános információk	13
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	15
V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége	15
VI. Az intézmény/kar további működésére vonatkozó LB megjegyzések, javaslatok ..	16
VI.1. A Látogató Bizottság által kiemelten fontosnak tartott (erős) ajánlások	16
VI.2. A Látogató Bizottság további ajánlásai	16

I. Akkreditációs javaslat

Óbudai Egyetem	2018/11/III/1. SZ. MAB HATÁROZAT Az egyetem akkreditációja <i>– az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén –</i> 2023. december 31-ig hatályos.
-----------------------	--

II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján megállapítható, hogy az Óbudai Egyetem az önértékelésben az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) alapelveire építve, a MAB Útmutató elvárásai szerint mutatja be az intézmény működését és minőségirányítási rendszerét. Az intézmény minőségbiztosítási- és fejlesztési folyamatai – jól kapcsolódva a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásokhoz – jól szabályozottak, az intézményi dokumentumok, a minőségpolitika, az integrált irányítási kézikönyv kellőképpen kidolgozott, aktualizált és megfelelően elérhető.

Az Egyetem képzési rendszere megfelel az európai felsőoktatás intézményi közfelelősségi elvárásainak, szakjai akkreditáltak, oktatásszervezési és diplomakiadási gyakorlata a hazai és nemzetközi követelményeknek megfelel. A versenyszférával együttműködve széleskörű alkalmazott kutatásokat, néhány szakterületen pedig alapkutatási tevékenységet is folytat. Képzései a munkaerőpiacon jól hasznosítható tudást adnak, kutatási eredményeit a folyó szakjainak a fejlesztésébe is beépíti.

Az Egyetem rendelkezik az oktatáshoz és kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épületekkel, előadótermekkel, szemináriumi helyiségekkel, laboratóriumokkal, informatikai háttérrel, könyvtárral) és pénzügyi eszközökkel. Megfelelő keretet nyújt ahhoz, hogy – a stratégiájában megfogalmazottnak megfelelően – a gyakorlatorientált műszaki felsőoktatás meghatározó intézménye legyen hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt.

III. Az intézmény általános helyzete, szervezeti felépítése, vezetése

A hat karral továbbá mérnökpedagógia központtal rendelkező intézmény hallgatói 13 alap- és 9 mesterképzésen, 3 doktori képzésen, továbbá 4 felsőoktatási szakképzésen és 28 szakirányú továbbképzési szakon tanulnak. A szakok egy részén angol nyelvű képzés is folyik. 2017-ben a hallgatók 88,4 %-a alapképzésben, 7,5 %-a mesterképzésen, 2,6 %-a felsőoktatási szakképzésben 1,6 %-a doktori képzésben vett részt. A külföldi hallgatók aránya a PhD képzésben magas (11,7 %), de mesterképzésben (11,6 %) is jelentős. Az alapképzésben jelenleg 4,1 %, ennek felfuttatása szerepel a célkitűzések között.

2013-2017 között a hallgatói létszám 14,6 %-kal csökkent, de a hallgató/oktató arány még így is nagyon magas, az önértékelés szerint 29,5, a 2017-re megadott hallgatói (11.355) és oktatói (290) adatok alapján az arány még kedvezőtlenebb, 39,2.

Az Egyetem több szakán is közel vannak a felvételi minimumpontok a törvényben rögzített alacsony értékhez, ennek is köszönhető, hogy a hallgatók egy részének felkészültsége rendkívül hiányos, a hiányzó tudásnak és kompetenciának a felsőfokú tanulmányokkal párhuzamosan történő pótlása pedig a képzés hatékonyságát rontja.

A rendkívül kedvezőtlen hallgató/oktató arány, valamint a belépő hallgatók egy részének alacsony tudásszintje (utóbbi részben a felvételi vizsga hiányának eredménye) nem intézmény-

specifikus probléma; az egész hazai felsőoktatást sújtja, a műszaki és informatikai területet különösen.

Az elmúlt időszakban az egyetem vezetői a fenti problémákra reagálva lényeges intézkedéseket tettek. Módosították az IFT-t (minisztériumi engedéllyel), sok fiatal oktatójuk van, az oktatói korfa irigylésre méltó, 2017-ben az oktatók kétharmada a 30-55 éves korosztályhoz tartozott). Bevezették a patronáló tanári rendszert, felzárkóztató kurzusokat indítottak, egyes tantárgyakhoz szükség esetén az előadások csökkentésével növelték a gyakorlatok számát.

Az intézmény karainak szakmai színvonala, minősége és tudományos teljesítménye eltérő. A minősített oktatók aránya minden karon meghaladja a 60 %-ot, de a karok között ebben a mutatóban is jelentős különbségek vannak (a minősített oktatók aránya 60,9 - 88,9 % közé esik). A KGK-on és az RKK-on alig van K + F bevétel, 2017-ben az oktatók/kutatók közül sokan egyetlen publikációt sem jegyeznek: RKK 35 %, KVK 30 %, KGK 29 %.

Az Egyetem szervezeti felépítését, működését, vezetési szerkezetét és az egyes szervezeti egységek feladatait az intézmény Szenátusa határozta meg az SZMR-ben, a szervezeti felépítés a honlapon is elérhető. A Szenátus az intézmény döntéshozó, véleményező, javaslattevő és ellenőrzési jogkörrel rendelkező 24 fős Testülete, összetételét az SZMR definiálja. A Szenátus döntéseinek előkészítésére állandó és ideiglenes bizottságokat hoz létre.

Az Egyetem első számú felelős vezetője és képviselője – az Nftv-vel összhangban – a rektor, aki eljár és dönt mindazokban az ügyekben, amelyeket jogszabály, az SZMR vagy a kollektív szerződés nem utal más személy vagy testület hatáskörébe. A rektor munkáját négy rektorhelyettes (általános, oktatási, kutatási és nemzetközi továbbá regionális fejlesztési ügyekért felelős) segíti. Az Egyetem működését a kancellár irányítja. Az önértékelés és az akkreditáció időszakában a kancellári munkakör betöltetlen volt, a harmadik kancellár hivatalba lépése 2019. év elején várható. A hat kart dékánok vezetik, a Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központot főigazgató, az Egyetemi Kutató, Innovációs és Szolgáltató Központot igazgató irányítja.

Az egyetemi szintű döntés-előkészítés fóruma a Rektori Tanács (RT) és az Egyetemi Tanács (ET). Az RT testülete a rektort segíti döntéseinek meghozatalában; elnöke a rektor, tagja a kancellár, a rektorhelyettesek, az oktatási főigazgató és a kancellárhelyettes. Az ET a rektor és a kancellár tanácsadó -, véleményező -, javaslattevő -, döntés-előkészítő és – az SZMR-ben meghatározott esetekben – döntéshozó testülete. A döntés-előkészítés további fóruma a Dékáni Kollegium.

A hallgatói képviseletek (egyetemi szinten az EHÖK, a karokon a KHÖK, a doktori képzésben résztvevőket képviselő DÖK) a jogszabályokban és az SZMR-ben előírt módon vesznek részt az egyetemi és kari testületek munkájában. A hallgatói képviseletek finanszírozását az Egyetem nem csak az 51/2007. kormányrendelet szerint a hallgatók után biztosított állami normatívából, hanem saját bevételből is biztosítja. A kormányrendeletben a hallgatói képviseletek személyi, dologi és felhalmozási kiadásainak fedezetére előírt 1 %-os juttatást nem csak a hallgatók után kapott állami normatív támogatásból, hanem a költségvetési főösszegeből biztosítják.

Az intézmény alapvetően decentralizált gazdálkodást folytat, a belső szervezeti egységek költségvetési kereteit konszenzuson alapuló allokációs rendszerrel határozza meg. Az intézmény felelősen gazdálkodik a rendelkezésére álló forrásokkal. Az elmúlt években jelentősen megnövelte pályázatokból származó külső forrásait. 2017-ben megteremtették a lehetőséget a fő tevékenységeik gazdaságosságának méréséhez.

Gyengeségek

A MAB a 2011-ben lezajlott akkreditációs értékelésben a karok közti hatékonyabb együttműködés kialakítását javasolta az intézménynek, azonban ezt csak részben, vagy egyáltalán nem sikerült megvalósítani (pl. a KVK és a NIK illetve a KVK és a BGK között). A karok közti hatékonyabb együttműködést az egyetemi vezetés sem tudta elérni.

IV. Minőségértékelés

Az intézményben működő minőségmenedzsment rendszer szilárd alapokon nyugszik. Az Egyetem másfél évtizede az ISO szabvány előírásai szerint is tanúsított intézményként működik, a minőségügyi tevékenységében jól érzékelhető, hogy hasznosultak a tanúsítások során felhalmozott tapasztalatok. A folyamatok szervezettek, szabályozottak, fejlesztésük tudatos tevékenységek sorozatán keresztül valósul meg. Az intézmény vezetése számára világos, hogy milyen előnyöket nyújt az ESG szerinti minőségbiztosítás, ezért figyelmet fordít arra is, hogy az ISO szabvány szerinti eljárásai az ESG megfelelést is támogassák. Az akkreditációra történő felkészülésre is e kettősség jegyében került sor. Az önértékelés megfogalmazása szerint: „Egyfelől magában foglalta az ISO 9001:2015 szerinti felülvizsgálati eljárás sikeres lebonyolításának előkészítését, más felől kiemelt feladatként jelent meg a MAB akkreditációs eljárásra való felkészülés... az ESG 2015 figyelembe vételével”.

IV.1. PDCA elv érvényesülése

Röviddel a 2016-ban kidolgozott IFT elfogadása után - a 2016-2017-ben bekövetkezett vezetőváltások és a szervezeti struktúra változásai miatt - szükségessé vált a dokumentum módosítása. 2017-ben a Fenntartó erre lehetőséget biztosított, az intézmény pedig elsősorban a stratégiai alcélokat pontosította, melyek közül kiemelendő a lemorzsolódás csökkentésére irányuló törekvés és a nemzetköziesítés megfelelő fontosságú kezelése. A stratégiai célokat mutatókra bontották le, ezekhez célértékeket rendeltek, az egyes célok megvalósítását a szükséges források hozzárendelése is segíti. A PDCA ciklushoz szükséges információkat várhatóan jól fogja támogatni az AVIR helyett bevezetni tervezett Egységes Integrált Intézményirányítási Rendszer (SAP). A minőségbiztosítási rendszer működésének részeként részletes elemzések készülnek a felvett hallgatókról és a hallgatók előrehaladásáról. Ugyancsak fontos a végzetek szakmai életútjának követése, amit az országos DPR és az egyetem saját adatgyűjtése alapján végeznek.

Az intézményi vezetés alapvető tervezési dokumentuma az Intézményfejlesztési terv (**PLAN**). Az IFT a prioritásokra és akciókra bontott stratégiai célokat időütemezés és felelős megjelölésével, és az egyes célokhoz tartozó pénzügyi-gazdasági becsléseket (3.3. és 3.4. fejezet) táblázatos formában is bemutatja. Az egyes célkitűzésekhez rendelt teljesítménymutatók, kiindulási és célérték meghatározással, a dokumentum 3.5. fejezetében rögzítettek. A stratégia lebontása évente/félévente akciótervek mentén történik (**DO**), a minőségi mutatók elemzését, nyomon követését a Minőségirányítási Bizottság végzi (**CHECK**). Az éves munkát értékelő, szerkesztett vezetői beszámolót a Fejlesztési Kabinetként működő Egyetemi Tanács terjeszti a Szenátus elé (**ACTION**). A felülvizsgálat során a vonatkozó vezetői beszámolók az intézményi web felületen az LB számára elérhetőek voltak. Az előzőek alapján rögzíthető, hogy az intézmény a stratégiai céljainak megvalósítása során teljes körűen alkalmazza a PDCA elv szempontrendszerének elemeit.

Gyengeségek

Az intézménnyel kapcsolatot tartó cégek, vállalatok körében az ISO 9001 az általánosan ismert minőségbiztosítási rendszer, ezért indokolt az ESG-vel való párhuzamos fenntartása, ugyanakkor lassíthatja az ESG teljes körben történő bevezetését. A kari minőségbiztosítási rendszerek még fejlesztendők.

Az oktatás minőségét az OHV által nyújtott visszacsatolás segít fenntartani és javítani. Jelenleg folyamatban van a papír alapú felmérésről a Neptun rendszerrel történő felmérésre való átállás, a tapasztalatok szerint a kitöltési hajlandóság alacsony, tíz százalék körüli, ami nehezíti az objektív minősítést.

IV.2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége

Az Egyetem minőségirányítási koncepcióját, minőségcéljait a stratégiai célokkal összhangban az általános rektorhelyettes határozza meg. A minőségcélok eléréséhez szükséges erőforrások meghatározása és az érdekelt felekkel történő intézményi kapcsolattartás is az ő feladata. A Szenátus választja meg a Minőségirányítási Bizottságot, amelynek feladata a rendszer központi irányítása és fejlesztése. A karok, funkcionális szervezeti egységek minőségirányítási szervezete az egyetemi minőségirányítási szervezethez minőségirányítási megbízottak útján kapcsolódik.

Az intézmény minőségbiztosítási tevékenységének nyomon követésére több, döntően egységes, esetenként a területi sajátosságokat figyelembe vevő kritériumot alkalmaz. Az egységesen alkalmazott módszerek egyik meghatározó csoportját jelentik a szervezett felmérések, melyeknek az értékelési területeit az önértékelés 6. melléklete mutatja be. Ide tartoznak pl. a végzős hallgatók elégedettség mérései, a záróvizsga bizottságok véleményének bekérése, a DPR felmérések, az OHV. A nyomon követés általánosan alkalmazott módszerei közé sorolhatók a rendszeresen lefolytatott (belső és külső) auditok, az intézkedési tervek, az akciótervek beszámolóit, kockázati felmérések, a Neptun statisztikák értékelése, a belső ellenőrzés. Egyes képzési területeken a speciális követelményekhez igazodó külső minősítéseket is alkalmaznak az intézményben. Ezek közül az International Institute of Welding (IIW) és az EOQ MNB (Európai Minőségügyi Szervezet) követelményeit szerepelnek az önértékelésben.

Gyengeségek

Az intézmény képzési szerkezetének sokszínűsége a programértékelések terén képzési területenkénti és/vagy képzési szintenkénti egységesítést igényel. A képzések rendszeres, komparatív értékelése kiegészítheti a munkaerő-piaci partnerek visszajelzéseit és az oktatói munka hallgatói véleményezésének értékeit.

IV. 3. Jó gyakorlatok elterjesztése

Az önértékelés a jó gyakorlatok feltárásának, átadásának számos, formálisan és informálisan működő példáját mutatja be. Ezek gyakorlati hasznosulásáról a látogatás során az LB is több pozitív visszajelzést kapott (pl. patronáló tanári rendszer, intézményi mentor program, és a hallgatók által is kezdeményezett lemorzsolódás csökkentése érdekében tett lépések sora). A jó gyakorlatok intézményi szintű feltárásának formalizált megoldását jelenti, hogy a belső auditok észrevételeinek egyik kategóriája a „jó egyetemi gyakorlatok” dokumentálása. Jó gyakorlatnak minősített kari kezdeményezések átvételére hallgatói és oktatói-kutatói téren is van példa az intézményben (pl. korrepetitor rendszer, beoktató karok gyakorlatának megismerése, egyeztetése, kutatói együttműködések). A jó gyakorlatok kölcsönös megismerésére, terjesztésére intézményi szinten az egyetemi bizottságok működése teremt lehetőséget. Az egyetem intézményközi tanulási kooperációban (pl. a K-MOOC rendszer alapítása és működtetése számos felsőoktatási intézménnyel kapcsolja össze) is részt vesz.

Gyengeségek

A jó gyakorlatok teljes körű kari áttekintésére csak az önértékelés alkalmával került sor. Ennek rendszeresebbé tétele erősítené a karok közötti együttműködést, kommunikációt, és gyorsabbá, hatékonyabbá tenné a jó gyakorlatok megismerését, elterjesztését.

IV.4. Adatokra alapozott fejlesztések

Az Egyetemen alkalmazott indikátorok köre az oktatás-kutatás, gazdálkodás területét egyaránt lefedi, az indikátorok adattartalmát, adatforrásait az önértékelés 16. melléklete foglalja táblázatba. Az intézményben használt indikátorok célértékeinek meghatározásában kiemelt szerepe van az egyetem vezetésének. Magukat az indikátorokat a Fejlesztési Kabinet, mint állandó szenátusi bizottság határozza meg, aminek feladata az intézményfejlesztési terv végrehajtásának felügyelete. Elnöke a rektor, tagjai az egyetem vezetői. Az intézmény a leglényegesebbnek tekintett tulajdonságait az intézmény céljainak tükrében méri. Az értékelések alapján bizottsági munka keretében javaslatokat dolgoznak ki, a fejlesztésekről vezetői szintű értekezleteken döntenek. A mérések eredményeit az intranet rendszeren keresztül teljes körűen, honlapon pedig részben teszik közzé az érdekeltek számára. A munkaerőpiaci szereplőket rendszeresen tartott egyeztetések, konferenciák során tájékoztatják a fejlesztésekről.

Gyengeségek

Az indikátorok meghatározásában a Minőségirányítási Tanács (Minőségirányítási kézikönyvben: Bizottság) nem vesz részt, miközben ez a szervezet felel az egyetemi Minőségügyi Stratégia és a Minőségfejlesztési program kidolgozásáért. Nem szerencsés, hogy a két egység között csak a Tanács (Bizottság) elnöke jelenti a kapcsolódási pontot.

Az oktatási, gazdasági és könyvtári rendszerekből gyűjtött adatok terület-specifikus elemzésének elkészítése a területi felelősök feladata. Az elemzések alapján készített előterjesztéseket a Rektori Tanács és az Egyetemi Tanács vitatja meg. Az Egyetemi Tanács határozza meg a szükséges intézkedéseket, amiket a karokon a kari felelősök hajtanak végre. A folyamatban nem vesz részt olyan egység, aminek feladatkörébe tartozik a minőségcélok értékeléséhez használt indikátorok kidolgozása vagy a minőségirányítási rendszer működtetése, kizárólag az általános rektorhelyettes személye jelent kapcsolódási pontot.

IV.5. Az ESG kritériumok szerint értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Az Egyetemen 2002-ben fejeződött be az ISO 9001:2000 szabványra épülő minőségmenedzsment rendszer kialakításának első fázisa. A rendszer szabvány szerinti megfelelését az elmúlt másfél évtizedben folyamatos felülvizsgálatok, független fél által végzett tanúsítások igazolták. Az intézmény 2018 év tavaszán tért át az ISO 9001:2015 szerinti működésre. A minőség iránti elkötelezettség bizonyítéka számos elismerés, pl. a Felsőoktatási Minőségdíj Pályázatokon (2007, 2008, 2009) nyert elismerések is.

Az Egyetem a minőségügy területén végzett tevékenységéről a honlapján, a Minőségirányítás menüpontban ad részletes tájékoztatást (<http://mir.uni-obuda.hu/>). Az oldal jól szerkesztett, felhasználóbarát, folyamatosan frissített, az aktuális hírek mellett a minőségüggyel kapcsolatos dokumentumok, a szervezet bemutatása, és a különböző felmérések, felülvizsgálatok eredményei is itt érhetők el.

Az Egyetem minőségpolitikáját a 2018. június 11-én megújított Minőségpolitikai Nyilatkozat foglalja össze, a nyilatkozat az intézmény honlapján hozzáférhető. Az intézmény minőségügyi

szervezetének működését a honlapon elérhető Minőségirányítási Kézikönyv részletesen szabályozza. A kézikönyv tartalmi felépítésének meghatározó elemei az ISO 9001:2015 szabvány elvárásaihoz igazodnak, melléklete a minőségirányítási szervezet organogramját is tartalmazza.

A szervezeti hierarchia élén a Szenátus által választott Minőségirányítási Bizottság áll. Az Egyetem operatív minőségügyi feladatait, az általános rektorhelyettes irányítása alatt álló minőségügyi koordinátorok (2 fő) hangolják össze. A minőségtudatos irányítás az intézmény minden szintjén, szervezeti formában is megjelenik. A karokon bizottságok működnek, az oktatási és támogató szervezetek munkáját MIR megbízottak segítik. A rendszeresen végzett felülvizsgálatokat (belső képzések során felkészített) belső auditorok látják el.

Az intézmény a beszámolási időszak minden évében Minőségfejlesztési Programot készít, ami egyrészt az előző tervezési időszak minőségcél fókuszú értékelését, valamint – felelős kijelölésével és határidő megjelöléssel – a következő időszakra vonatkozó minőségcélok kitűzését tartalmazza. A PDCA elvű megközelítés jól azonosítható. Ezek a dokumentumok a már hivatkozott Minőségirányítás menüpontban hozzáférhetők. Az ESG illeszkedést hivatott támogatni az önértékelés 10. melléklete, amely táblázatos formában is bemutatja „a MAB szempontrendszer egyes pontjainak megfeleltetett intézményi szabályozást”, a táblázat szerinti a megfeleltetés az érintett II.2.-II.6.-es szempontok tekintetében teljes és részletes. Az önértékelésben bemutatottak és a látogatás tapasztalatai alapján összességében megállapítható, hogy az intézmény minőségügyi tevékenysége példa értékű.

Gyengeségek

A szervezeti működés a Minőségirányítási Kézikönyv szellemiségéből következően is erősen az ISO szabványra hangolt, a fogalomhasználat kevéssé felsőoktatás és ESG konform. A minőségügy szervezete, kiterjedtségének előnyei mellett irányítási aspektusból bonyolult összképet mutat: a minőség szervezet kapcsolatrendszerében (organogram) 8 MIR bizottság, 18 MIR megbízott, folyamatgazdák, belső auditorok, koordinátorok, folyamatfejlesztési tanácsadó, egyetemi kockázatfelelős jelenik meg, részben az általános rektorhelyettes, részben a kancellár irányítása alatt. A látogatás tapasztalataira alapozva a sokszereplős szervezet működése – az érintettek számára egységbe foglalt, közzétett és megismert működési szabályozás nélkül – esetenként koordinálási és együttműködési problémákat vet fel.

Az intézményi önértékelés adatokkal, tényekkel alátámasztottan a MAB útmutató ESG szempontú szerkezetét követi, azonban nem egyértelmű, hogy miként valósul meg az ISO és ESG szempontrendszer harmonizációja. Példaként említhető a már fentebb hivatkozott 10. melléklet, amely bemutatja az intézményi szabályzatoknak az ESG standardokhoz való hozzárendelését, azonban a szabályzatoknak a II.1.-es valamint a II.7-II.9.-es MAB szempontokhoz történő megfeleltetése hiányzik, ezért az érintettek számára két minőségmenedzsment rendszert jelenítenek meg, és így párhuzamos minőségtevékenységeket és indokolatlan többletfeladatokat generálhatnak.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés

Az oktatás/képzés általános szabályait az angol nyelven is elérhető Óbudai Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzat tartalmazza. A szabályzat átlátható, jól követhető, a duális képzésre és a Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal tanulóokra is kiter. A képzések szabályozása a honlapról is elérhető a Képzési Szabályzatban. A mintatantervek és a tantárgyi útmutatók nyilvánosak, a kari honlapokról érhetőek el. A jegyzetekhez letölthető formában a Moodle rendszeren keresztül férhetnek hozzá hallgatók. A szabadon választható tárgyak száma magas, közülük 60 elektronikus formában is elérhető. A hallgatók szabadon választható tárgyként olyan kurzust is felvehetnek, mely egy másik képzésben kötelező vagy kötelezően választható tantárgyként szerepel.

Az intézmény nyomon követi a szakok képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelést és törekszik arra, hogy fejlessze a kimeneti kompetenciák elsajátításához szükséges módszertant. A tantervek felülvizsgálata során az előtanulmányi követelmények nagy részét – kivéve ahol mindenképpen szükséges – eltörölték, megkönnyítve ezzel a hallgatók előrehaladását.

Az Egyetem kiemelt feladatnak tekinti a képzési kínálat megújítását és bővítését. A szakok, szakirányok és specializációk kialakításánál figyelembe veszik a munkaerőpiaci elvárásokat, céges kapcsolataikat, és a DPR felmérések eredményeire is építenek. A képzési portfólió bővítéséhez szükséges információk felmérésére szakmai fórumokat szerveznek. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a kooperatív - és a duális képzésre, valamint komoly szerepet vállal a határon túli képzésben.

Gyengeségek

2017-ben sor került a képzések teljes körű felülvizsgálatára, azonban a szakok rendszeres értékelésével kapcsolatos garanciákat nem építettek be a rendszerbe. A képzések fejlesztése, a portfólió bővítése elsősorban a karokhoz és intézetekhez kapcsolódik, a szakfelelősök szerepe ebben kevésbé jelenik meg, és a vállalati tanácsadói kör sem a szakok köré szerveződik.

A hallgatók elsősorban a működő szakokkal kapcsolatban fejthetik ki véleményüket, a hallgatói vélemények felmérésében a HÖK is szerepet vállal. Kevés olyan fórum van, ahol a hallgatók fejlesztési javaslatokat is tehetnek, és a felhasználói szféra tapasztalatainak gyűjtésére sincs intézményi szintű formális szervezet.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A Hallgatói követelményrendszer megfelelően tartalmazza tanulmányokkal, az értékeléssel és a hallgatói jogviszonnal kapcsolatos hallgatói ügyek kezelésének szabályait és rendjét. Szabályzati szinten egyéni haladást támogató tanrendet biztosítanak a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő, valamint a kiváló tehetségű, sportoló és külföldi tanulmányokat folytató hallgatóknak.

A hallgatóközpontú oktatáshoz szintre hozó kurzusokat, patronálási rendszert, egyéni mentorálást, korrepetitori rendszert biztosítanak a hallgatóknak. A hallgatók felkészülését a Moodle-ban elérhető tananyagok is segítik. A tananyag hatékony elsajátításához az intézmény oktatói továbbképzési rendszer keretében támogatja a tananyag átadáshoz kapcsolódó módszertan folyamatos fejlesztését. A tanulmányi eredmények alapján rendszeresen elemzik a számonkérések formáit, ennek eredményeként pl. a kollokviummal záródó tantárgyak számát a duális és a kooperatív képzésben csökkentették.

A hallgatók számára rendelkezésre álló fellebbezési lehetőségeket a Hallgatói Követelményrendszer tartalmazza. A fellebbezési kérelmek főként az intézményből való elbocsátás körülményei (pénzügyi, adminisztrációs vagy tanulmányi kötelezettség nem teljesítése), vagy a finanszírozási forma megváltozása miatt kerültek a Hallgatói Jogorvoslati Bizottság elé. A hallgatói panaszok száma nem jelentős, a vizsgált időszakban a felülvizsgálati kérelmek száma nem volt sem kiugróan magas, sem nagyon alacsony.

Gyengeségek

A vizsgált időszakban a Hallgatói Követelményrendszer tehetséggondozásról és mentorálásról szóló melléklete nem felelt meg a jogszabályi környezetnek (Ftv. és nem Nftv. alapú volt), azonban az intézmény ezt a hiányosságot a 2018.07.23-tól hatályos, az új Nftv.-vel összehangolt melléklettel pótolta (a vizsgált időszakra vonatkozó 2018.06.25-ig hatályos képzési szabályzatban a már megszűnt felsőfokú szakképzés megnevezés szerepelt).

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése

A Hallgatói Követelményrendszer szabályzatai (Felvételi Szabályzat, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, Tanulmányi Ügyrend, Hallgatói juttatási és térítési szabályzat, Fogynékossággal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről szóló szabályzat (FÉHSZ) stb.) az egyetem honlapjáról elérhetők.

A szabályzatok eljárásokat és követelményeket tartalmaznak a következő területeken: a hallgatók előre haladásának követése (TVSZ 27. §.), a tanulmányi adminisztráció megvalósítása (TVSZ 51. §., TŰ), a kreditek megállapítása és elismerése (TVSZ 32. és 33. §.), a szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítése (TVSZ 55. §.), a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése (TVSZ 54. §.), szakirányú továbbképzés, doktori képzés (DHSZ), záróvizsga (TVSZ 56. §.). A szabályzatok alkalmazása során felmerülő kérdéseket, tapasztalatokat egyetemi szinten az Oktatási Bizottság ülésein vitatják meg.

Az alapképzések esetében a tantárgyak felvételéhez előírt előtanulmányi követelmények egyértelműen meghatározottak. A korábbi tanulmányok elismerésére - a nem formális és informális tanulás során szerzett ismereteket is beleértve - elsősorban a mesterképzésben van lehetőség, de hallgatók intézményen belüli és kívüli átvétele esetén alapképzésben is van erre mód (TVSZ 34. §. és 44. §.) A szabadon választható tárgyak felvételét a TVSZ 27. §. és 32. §. szabályozza. Bármelyik Kar által meghirdetett tantárgy (TVSZ 33. § (7)) korlátok nélkül felvehető.

Az intézményben a TVSZ 27. §. szerint előírtaknak megfelelően figyelik, hogy a hallgatók a mintatantervhez képest haladnak-e a tanulmányaikkal, elmaradás esetén a felzárkózást szankciókkal is serkentik. A nemzetközi mobilitási programokban részt vevő hallgatók hazai teljesítéseikhez kedvezményes tanulmányi rendet biztosítanak (TVSZ 31. §. és 51. §.).

Gyengeségek

Az önértékelés szerint: „bármilyen háttérrel érkező hallgató eredményes lehet a felsőoktatásban” – azonban a bizottság véleménye szerint ez a megállapítás nem minden szakon érvényes. Megfelelő középiskolai felkészülés hiányában az alapképzések többségében nagy a lemorzsolódás veszélye, ha az intézmény a nem kellően felkészült hallgatók tudásszintjéhez alkalmazkodik, akkor leromlik képzéseinek minősége (a „bármilyen háttérrel” érkező hallgató talán a felsőoktatási szakképzésben kezelhető).

ESG 1.5 Oktatók

Az Egyetem Foglalkoztatási Követelményrendszere (FKR) az oktatókra vonatkozó mellékletekkel (3/1. melléklet Szempontrendszer az oktatók/kutatók szakmai munkájának értékeléséhez, 3/2. melléklet Szakmai minimumkövetelmények az egyes oktatói kategóriákban) együtt elérhető az intézmény honlapján. A vezető oktatói munkakörök betöltésével kapcsolatos szenátusi döntés előkészítésben a Kutatói Tanács működik közre, a többi oktató esetében ezt a feladatot a Pályázatok Veleményező Bizottság látja el.

Az Egyetem támogatja az oktatók szakmai és tudományos előmenetelét, kiemelt kérdésként kezeli az intézményben tudományos fokozatot szerzett kollégák foglalkoztatását. Az oktatók összetételének elemzésére – a kari sajátosságokra is figyelemmel – az évenkénti összdolgozói értekezleteken a rektori beszámoló keretében kerül sor, külön is tekintettel a kari sajátosságokra. Az oktatói-kutatói-tanári munkakörökben foglalkoztatottak átlagéletkora az elmúlt évek során csökkent, 2017-ben az oktatói állomány 65%-a tartozott a 30-55 éves korosztályhoz, jelenleg az átlagéletkor 49 év. A 2018. októberi statisztika szerint az intézmény összesen 272 oktatójából 209 fő (76,8 %) minősített, de az arány karonként jelentősen különbözik (60,9 % és 88,9 % között változik).

Az oktatói utánpótlás biztosításához a fiatal, tehetséges és ambiciózus, alapképzésben végzett hallgatókat intézeti mérnök státusba veszik fel, akik ezzel párhuzamosan folytatják a mesterképzési tanulmányaikat, majd a végzésüket követően az Egyetem támogatja a tanulmányaik PhD képzésben történő folytatását, melynek eredményes befejezése után tanársegédként kerülhetnek alkalmazásra. Vezető oktatók előre ismert ütemezésű nyugdíjazása esetén a tárgyaik oktatását – a nyugdíjazást megelőző három évben – fokozatosan veszik át a fiatal kollégák.

A munkatársak teljesítményét a Kjt. által előírt minősítés keretében mérik. Az oktatói/kutatói minősítést az FKR szerinti minősítési lap alkalmazásával végzik, amit előléptetésekhez és kiüntetések kezdeményezéséhez is felhasználnak. Az értékelés a tudományos és a szakmai alktatói, az oktatási, valamint a szakmai közéleti tevékenységekre is kiterjed.

Az Intézményfejlesztési Terv tartalmazza az oktatók pedagógiai, módszertani felkészítésének, továbbképzésének és monitorozásának szabályait. Az egyetem támogatja a modern oktatástechnológiai eljárások alkalmazását, a tanítás módszertani továbbképzéseket és az oktatók angol nyelvtudásának fejlesztését. A magas (40% feletti) lemorzsolódást eredményező tantárgyak oktatói számára módszertani támogatás céljából mentori rendszert működtetnek. Az intézetigazgatók rendszeresen értékelik az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése során nyert adatokat.

Gyengeségek

Az oktatók hallgatói véleményezése (OHV) jelenleg a Neptun rendszeren keresztül történik, a véleményt nyilvánítók köre a rendszer bevezetése óta mintegy 10%-ra csökkent (a korábbi papír alapú kitöltéskor ez jóval magasabb arányú volt). Az igen alacsony kitöltési arány mellett a véleményezés hitelessége megkérdőjelezhető, amit az egyetem vezetése és a hallgatók is érzékelnek. Az OHV felmérés eredményének alapján az oktatókat meglehetősen súlyos szankciók érhetik: pl. a mentorálási programban való részvétel megszüntetése, esetenként a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszüntetésének kezdeményezése (erre 2017-ben egy egyetemi docens esetében került sor). Ez szükségessé teszi a hallgatói követelményrendszer oktatói munka hallgatói véleményezéséről szóló 11. sz. mellékletében foglaltak módosítását.

Az OHV a szabályzat értelmében nem minden félévben kerül sor az összes tantárgy minden oktatójának véleményezésére. Így viszont az adott félévben folytatott oktatási tevékenységről, hallgatói megítéléséről az intézet/kar vezetése nem kap teljes képet. A félévenkénti, minden oktatóra és tantárgyra vonatkozó OHV alkalmazása lehetőséget adhat a problémák azonnali kiszűrésére, továbbá a vezetés visszajelzést kaphat a tanulástámogató rendszerek alkalmazhatóságáról, a bevezetett módszertan sikerességéről.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Az Egyetem 2016 óta szervezett formában, tapasztalt oktatók bevonásával minden elsőéves hallgató számára patronálást biztosít a felzárkóztatáshoz, ezzel is csökkentve a lemorzsolódás valószínűségét. (Az oktatók ezért a munkáért külön javadalmazást kapnak.) A patronáló tanár személyes beszélgetésre hívja a hallgatót, segít a tantárgyválasztással kapcsolatos kérdésekben, a hallgató felmerülő problémáinak megoldásában, az intézményi TVSZ egyes rendelkezéseinek értelmezésében, a vizsgák megtervezésében, tanulmányainak előrehaladásában. A BGK-on a HÖK önkéntes programot szervez, melynek keretében a felsőbb éves hallgatók a nehezen teljesíthető tárgyakból külön foglalkozásokat tartanak (ezért a tevékenységért a hallgatók kreditpontokat kaphatnak) az elsőéves társaiknak. Az intézmény többi karán is működik korrepetitori rendszer.

Az Egyetemen tudományos diákkör, és szakkollégiumok működnek. A tudományos diákköri tevékenységet a tudományos rektorhelyettes felügyeli, a tehetséggondozást intézményi szinten

a Tehetségtanács koordinálja, az irányító feladatot az Egyetemi Tudományos Diákköri Tanács látja el. A hallgatói részvételt ösztöndíjakkal, egyéb díjakkal és tantárgyi elismerésekkel ösztönzik. Az intézményben nyolc szakkollégium működik (Bánki Donát Szakkollégium, Biztonságtechnikai Szakkollégium, Integrált Tudományok Szakkollégiuma, Jánossy Ferenc Szakkollégium, Kandó Kálmán Szakkollégium, Mikoviny Sámuel Szakkollégium, Neumann János Szakkollégium, Robottechnikai Szakkollégium). A szakkollégiumok szervezeti és működési szabályzatai valamint a Tudományos Diákköri Szabályzat az egyetem honlapján elérhető.

A HÖK hallgatói rendezvények, szakmai programok szervezésében is aktívan közreműködik. A hallgatók jótékonysági gyűjtéseket szerveznek, önkéntes munkákat végeznek hátrányos helyzetű gyermekek számára, részt vesznek a hallgatói mobilitást segítő háttértámogatásokban. Az Egyetemen a Jánossy Ferenc Szakkollégium és az ESN (Erasmus Student Network) is szervez közösségépítő tevékenységeket.

Megemlítendő, hogy az intézmény az angol nyelvű képzéseit a magyar nyelvű képzésben részt vevő hallgatók is látogathatják, alap- és mesterképzésben is lehetőséget kapnak angol nyelvű tárgyak felvételére, továbbá általános és szaknyelvi kurzusokat is meghirdetnek. Mindamellett elsősorban a nyelvtudás hiánya okozza a hallgatók lemorzsolódását.

A hallgatói adminisztrációs tevékenységeket a Tanulmányi Osztály végzi, a tehermentesítés érdekében a Neptun-on keresztül elérhető kérvénykezelő használatát is bevezették. Az egyetem által meghozott határozat ellen felülvizsgálati kérelem formájában van fellebbezési lehetőség (jogorvoslat). A beérkezett panaszokat a karok minden esetben kivizsgálják, amennyiben a hallgató a felülvizsgálat eredményével továbbra sem ért egyet, lehetősége van a Hallgatói Jogorvoslati Bizottság elé vinni az ügyét.

Az intézményben elérhetőek az 51/2007-es kormányrendeletben megfogalmazott teljesítmény illetve szociális alapú, valamint a doktorandusz és kiegészítő ösztöndíjak is. Az ösztöndíj lehetőségekről a HÖK és a patronálói tanári rendszeren keresztül is tájékoztatják a hallgatókat. Ezen felül számos kari alapítású ösztöndíj is elérhetőek a hallgatók számára.

A könyvtár korszerű, lehetőséget biztosít a legfontosabb online folyóiratok eléréséhez. A könyvtári állomány 159 240 kötetből áll, ebből közel 130 ezer kölcsönözhető, hallgatói visszajelzések alapján a felszereltsége megfelelő. A könyvtár 2018-ban 16 előfizetett szakirodalmi adatbázist szolgáltat, valamint 146 folyóíratra is előfizetéssel rendelkezik. A tanuláshoz szükséges jegyzetek online formában elérhetőek, a Moodle felületen összesen 250 db jegyzethez lehet hozzáférni. Az intézmény által működtetett Kárpát-medencei online oktatási centrum magas színvonalon biztosít szakmai kurzusokat, ez Egyetem online oktatási stratégiáját 2017-ben fogadták el.

Az Óbudai Egyetem a 87/2015-ös kormányrendelet 1. mellékletének 2. c. pontja szerint előírtaknak megfelelően, minden hallgató számára lehetőséget biztosít legalább hetente egy alkalommal két óra időtartamban sporttevékenység folytatására. A hallgatói sportszolgáltatások színvonalasak, az intézményben számos csapat és egyéni sportágban vehetnek részt a hallgatók, azonban nem minden sportághoz állnak az intézményben rendelkezésre a szükséges sportlétesítmények.

A kollégiumi ellátáshoz az intézmény három saját kezelésű épülete, egy PPP és egy bérlemény-áll rendelkezésre, melyekben összesen közel 1000 férőhely van. A Kandó Kálmán kollégium építése folyamatban van, melyben jövő évtől 405 hely lesz meghirdethető. A kollégiumi díjakat a HÖK egyetértésével állapítják meg és fogadják el, a díjak nem haladják meg a vonatkozó jogszabályban foglaltakat.

Az intézményben évről évre növekszik a fogyatékkal élő hallgatók száma. A hátrányos helyzetű illetve a fogyatékkal élő hallgatók számára biztosított a méltányosság és az esélyegyenlőség valamint a kedvezményes tanulmányi rend, az Egyetem karonként, a regisztrációs héten külön időkeretet biztosít a tájékoztatáshoz, és számos szolgáltatás (az ECDL vizsgához kapcsolódó szolgáltatások áll a rendelkezésükre, melyek közül kiemelkednek.

Gyengeségek

Hallgatói szolgáltatásokat érintő problémák közül főként a kollégiumi ellátás és a sportolási lehetőségek infrastrukturális nehézségeit szükséges kiemelni, melyek az elmúlt időszakban a nagy számban érkező külföldi hallgató is súlyosbít.

ESG 1.7 Információkezelés

Az Egyetem a ME-10 Mérés, elemzés és tökéletesítés c. minőségirányítási eljárási szabályzatában a Fejlesztési Kabinet feladatául definiálja az intézményi, kari, tanszéki döntések megalapozásához szükséges indikátorok meghatározását, a célértékekről az intézmény vezetése dönt. Az adatokat az Egyetem oktatási, gazdasági, könyvtári információs rendszerei szolgáltatják. Az adatgyűjtés az intézménnyel kapcsolatban álló munkaadókra is (pl. duális képzés partnereire) is kiterjed.

Az indikátorok elemzése, értékelése alapján a hallgatói létszám növelését célzó kampányt szerveztek, új képzési programokat indítottak és az intézmény számára kiemelt problémát jelentő hallgatói lemorzsolódás csökkentése érdekében is tettek lépéseket.

Az Egyetem működésével kapcsolatos információk az intézményi honlap főoldaláról érhetők el, a minőségirányításra vonatkozó dokumentumok a főoldalról is átnavigálható <http://mir.uni-obuda.hu/> oldalon keresztül ismerhetők meg. Az egyes kari dokumentumokat a kari honlapok tartalmazzák.

A változások szabályzati szinten jól dokumentáltak, a hatályos szabályzat alatt az Archívumban a hatályon kívül helyezett dokumentumok is megtalálhatók. A változásokról az Egyetem munkatársait az egyetemi továbbképzési napon, az összdolgozói értekezleten, belső körleveleken és intraneten keresztül tájékoztatják. A hallgatók szintén tájékoztatást kapnak pl. körlevél, Neptun üzenet, hírlevél formájában. A külső érintettek a változásokat a honlapon követhetik, de tematikus, személyes tájékoztatást is biztosítanak részükre.

A szakokkal kapcsolatos információk (tanterv, tantárgyleírások) a kari honlapokon érhetőek el, ezekről nem csak a Neptun hozzáféréssel rendelkező egyetemi polgárok kaphatnak információt, hanem a külső érdeklődők is. Az intézményen belüli információáramlást az *Óbudai Egyetem Közlönye* c. rendszeres belső kiadvány is segíti.

Gyengeségek

A jó gyakorlatok kommunikálása terén jelentős előrelépéseket tettek, azonban hasznos lenne egy átfogó, minden területet felölelő információáramlás megvalósítása.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Az intézmény arculata az egyetemmé válással újult meg 2010-ben, a honlap jelenlegi struktúráját is ekkor alakították ki, melyet a kari honlapok is követnek. 2014-től a honlap angol nyelven is hozzáférhető. A honlapok tartalmáért és folyamatos aktualizálásáért magasabb vezetők, illetve közvetlen munkatársaik felelnek.

A közérdekű adatok nyilvánosak. Az intézményen belüli kommunikáció a honlapon keresztül és a belső intranet hálózaton valósul meg, de körlevelek, hírmondók formájában is tájékoztatják a munkatársakat, hallgatókat.

Gyengeségek

A jelenlegi honlap kezelése nehézkes, pl. csak többszöri keresésre lehet információt szerezni a nyílt napokról és a felvételiéről. A készülő új arculati megjelenésről és kézi könyvről még kevés az információ.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Mint arra az előzőekben már történt utalás, az Egyetem minőségmenedzsment tevékenységét az ISO szabvány szerint is tanúsíttatja. Háromévente az intézményben teljes körű külső audit lefolytatására kerül sor, a köztes években felügyeleti auditok történnek. Az auditok megállapításait a Minőségirányítási Bizottság értékeli, és kezdeményezi a szükséges intézkedéseket. A külső felülvizsgálati eljárásra legutóbb 2018. március 20-21-én került sor, az elnyert tanúsítás igazolja, hogy az intézmény minőségirányítási rendszere teljesíti az ISO 9001:2015 szabvány követelményeit.

A látogatás során az ISO alapú eljárások fenntartásának alapvető indokai közül a másfél évtizedes üzemeltetési tapasztalatokon túl a képzési portfólióhoz tartozó ipari környezet elvárásait, a folyamatszempelésű megközelítésben rejlő támogatások lehetőségét emelte ki az Egyetem. A MAB ezeket az intézményi törekvéseket tiszteletben tartja, eredményeit elismeri, ugyanakkor szükségesnek tartja azt is rögzíteni, hogy akkreditációs eljárások során az ISO alapú rendszer működését jelenleg és a továbbiakban is a Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) által rögzített szempontrendszer alapján értékeli. Ebben az értékelésben az ESG szempontokat támogató folyamatok és eljárások kapnak hangsúlyos szerepet, ezért a MAB kiemelten fontosnak tartja, hogy a két eltérő minőség megközelítés szinergiája, és ezen keresztül az ESG szemlélet az intézmény minőségmenedzsment rendszerében tovább erősödjön.

V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Az önértékelés szerint az Óbudai Egyetem szakmai tudományos tevékenysége az elméleti tudásanyagra épülő gyakorlati problémák megoldására irányul. Az elmúlt időszakban elnyert ERC pályázatok azt mutatják, hogy a gyakorlati problémák megoldását célzó kutatáson felül egy-egy területen alapkutatásokat végző kutatócsoport is kialakult. A tudományos publikációknál csak a lektorált folyóiratcikkeket és konferenciatickeket veszik figyelembe, azonban a konferenciák esetében ez nem mindig állapítható meg egyértelműen. A jövőben feltétlenül javasolt a WoS, Scopus által nyilvántartott publikációkat (és hivatkozásokat) is megadni.

Az Egyetemnek három, jó minőségű képzést nyújtó doktori iskolája van, közülük a Biztonságtudományi Doktori Iskola az országban e területen egyedülálló, hallgatóinak többsége levelező képzésben vesznek részt.

Elismerésre méltó, hogy az Egyetem Acta Polytechnica Hungarica c. folyóiratának impakt faktora az önértékelés idején ismert 0,75-ös értékről a látogatás idejére 0,909-re emelkedett. A folyóiratban megjelent publikációk 85 %-át külföldi szerzők jegyzik.

Gyengeségek

A tudományos és publikációs tevékenység az eltérő adatgyűjtést leszámítva is jelentős mértékű kari különbségeket mutat. Az önértékelésben például a külföldi konferenciákon betöltött tisztségekre vonatkozó adatok: KVK: 1, RKK: 3, NIK: 38, BGK: 61. Szerkesztőbizottsági tagság külföldi folyóiratnál: KVK: 3, RKK: 26, NIK: 25, BGK: 18. Az önértékelésben szereplő adatok szerint 2017-ben az oktatói+kutatói kör 22 %-a egyetlen tudományos művet sem publikált, ezen belül a karonkénti arányok nagyon eltérők (0 – 36 %).

VI. Az intézmény / kar további működésére vonatkozó LB megjegyzések, javaslatok

Továbbra is javasoljuk kiemelten kezelni a MAB 2011-es intézményakkreditációs jelentés azon felvetéseit, amelyek a jelenlegi eljárás önértékelési dokumentuma szerint csak részben, vagy egyáltalán nem teljesültek, így:

- K+F színvonala tovább fejlesztendő (főleg eszköz és infrastruktúra hiányzik),
- K+F együttműködésben egyes szakterületeken elmaradás van,
- egyes karok bekapcsolódása az Egyetem minőségirányítási rendszerébe,
- a KVK erősítse együttműködését más karokkal (elsősorban NIK és BGK),
- a NIK erősítse oktatásában a nyelvi képzést és a kommunikációs készség fejlesztését,
- emelni szükséges az RKK környezetvédelmi alapképzésben oktatók szakmai-tudományos tevékenységének szintjét.

VI. 1. A Látogató Bizottság által kiemelten fontosnak tartott (erős) ajánlások

- Javasoljuk, hogy az intézmény az ISO által használt fogalmi rendszert egészítse ki felsőoktatás konform tartalommal. A minőségirányítási szervezet vállaljon kezdeményező szerepet abban, hogy a Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area elvárásai az intézmény mind szélesebb körében váljanak ismertté, és az Egyetemen kapjon hangsúlyos szerepet az ESG terminológia használata.
- Javasoljuk, hogy a kiterjedt, sokszereplős minőségszervezet koordinálási feladatainak támogatására az intézmény hozza létre a minőségszervezet közreműködőinek formális fórumát. Alakítsa ki a fórum működésének alapelveit és szabályait, a személyes és elektronikus információcsere módjait. Az intézményi szabályzatokkal összhangban rögzítse a minőségmenedzsment szervezet alá- fölérendeltségi viszonyait, az érintettek feladat- és hatáskörét. A szabályozást minden érintett számára tegye hozzáférhetővé.
- Javasolt az ISO-ESG megközelítések harmonizációjának további erősítése oly módon, hogy az intézményben ezek a megközelítések mindkét szempontrendszer kielégítő, közös rendszerré váljanak. Ehhez elengedhetetlen az ESG transzparencia további erősítése, az ESG szempontrendszer és fogalomhasználat teljes körű beépítése a folyamatokba, és a rendszeres tájékoztatás minden érintett számára.
- Javasolt a Minőségirányítási Tanács (Bizottság) aktívabb bevonása az indikátorok és azok célértékeinek meghatározásába, a terület-specifikus elemzések alapján készült előterjesztések megismerésébe, és az azokkal kapcsolatos javaslattételi folyamatba.
- Az az intézménynek nagyobb figyelmet kell fordítania a szabályzatok jogszabályi megfelelésének nyomon követésére.
- Javasolt az OHV rendszer átdolgozása és az intézményi célokhoz történő pontosabb hangolása. Az OHV rendszer félévenkénti, minden tantárgyra és oktatóra kiterjedő alkalmazása mellett a teljes körűvé váló eredmények összekapcsolása és beágyazása szükséges az oktatói teljesítményre vonatkozó minőségirányítási eljárásokba.

VI. 2. A Látogató Bizottság további ajánlásai

- Javasoljuk megvizsgálni a jelenleg működő döntés-előkészítő, illetve döntés-előkészítést is végző testületek (Szenátus, Egyetemi Tanács, Dékáni Kollégium, Fejlesztési Kabinet, Innovációs Tanácsadó Testület, stb.) hatáskörét, és a vizsgálat eredményétől függően a hatáskörök módosítását. Egy testület megszüntethető, amennyiben minden tevékenysége más testülethez delegálható.
- Javasoljuk a kari minőségbiztosítási rendszerek egymáshoz és az egyetemi rendszerhez való szorosabb illesztését.
- A programértékelések egységesítésével egy komplex rendszer kidolgozása és intézményi szintű működtetése javasolt.
- Javasolt az egyetemi minőségcélok értékelésére, folyamatos, intézményi fejlesztési tervciklusokon átívelő elemzésére és trendek ábrázolására alkalmas indikátorok tételes, szabályzati szintű meghatározása.
- Az egyes szakok mellett szakmai tanácsadó testületek segíthetnék a rendszeres visszacsatolást, értékelést, fejlesztést. A szakirány (specializáció) felelősök pedig rendszeres kapcsolatot tarthatnának a munkaerőpiac szereplőivel.
- Megfontolandó a mester- és a doktori képzésben részt vevő hallgatók bevonása a képzési programok kidolgozásába illetve megújításába.
- Törekedni kell a magasabb pontszámot elérő hallgatók felvételére, melynek egyik módja az intézmény kiválóságának, erősségeinek megismertetése a közvéleménnyel.
- A magas hallgató/oktató arány szükségessé teszi a hallgatók tanulmányi előmenetelének fokozott figyelemmel kísérését. Az elmúlt néhány év statisztikái alapján érdemes megvizsgálni, hogy kimutatható-e szignifikáns eltérés az alacsony illetve magas felvételi pontszámmal érkezők lemorzsolódási arányában. Az egy oktatóra jutó hallgatók nagy száma miatt is fokozandó a hallgatók tanulmányi előmenetelének nyomon követése.
- Javasolt megvizsgálni, hogy milyen lépések tehetők az oktatói részarány javítására.
- Ösztönözni szükséges (pl. tantárgyfelvételi kedvezményekkel) a minél nagyobb arányú OHV kitöltést.
- Az intézményben működő különféle mentorálási szolgáltatásokat – az átláthatóság illetve a programok minőségbiztosítási fejlesztése céljából – egy szervezeti egység alá javasolt besorolni.
- A minél egységesebb és integráltabb működés megteremtése irányába tett erőfeszítéseknek a honlap szerkezetében is jobban kell tükröződnie. A megújítás előtt álló honlapok tesztelése és hallgatókkal való véleményeztetése javasolt.
- Javasoljuk a tudományos és publikációs tevékenységnek a jelenleginél (a költségvetési támogatás 10 %-a) erőteljesebb ösztönzését azokon a karokon, melyeknek ezen a téren mutatott teljesítménye elmarad az egyetemi átlagtól.
- Az Egyetem törekedjen arra, hogy a vállalati partnerei a felsőoktatás standardjaihoz illeszkedő ESG alapú vizsgálat eredményét (az akkreditációt) az ISO-val (is) egyenrangú minőségértékelésként ismerjék el.

A látogató bizottság tagjai:

Elnök: Jobbágy Ákos egyetemi tanár, BME

Társelnök: Bodorkós László ny. egyetemi főtanácsos

Tagok:

Farkas István egyetemi tanár, SZIE

Sándorné dr. Kriszt Éva főiskolai tanár, BGE

Palotás Árpád egyetemi tanár, ME

Tolnai Ágnes egyetemi docens, KRE

Kaiziger Tamás Töhötöm hallgató, HÖÖK

Hernáth Terézia szakreferens, MAB

A látogatás időpontja: 2018. november 5-6.